

DET KONGELEGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

Innovasjon Norge
Postboks 448 Sentrum
0104 OSLO

Dykkar ref

Vår ref
14/624

Dato
3.3.2015

Oppdragsbrev til Innovasjon Norge for 2015

Landbruks- og matdepartementet syner til regjeringa sitt framlegg til budsjett jf. Prop. 1 S (2014-2015) frå LMD, samt Stortinget si handsaming av denne jf. Innst 8 S (2014-2015).

1. OVERSIKT OVER LØYVINGAR STILT TIL DISPOSISJON FOR 2015

For 2015 stiller departementet gjennom statsbudsjettet følgjande midlar til disposisjon for Innovasjon Norge:

Kapittel og post	Ordning	Beløp mill. kr
1149,72	Trebasert innovasjonprogram	26,68
1149,74	Til program for industriell bioraffinering	2,67
1150,50	Bioenergiprogrammet	59,90
1150,50	Investering og bedriftsutvikling i landbruket	528,00
1150, 50	Låneramme som grunnlag for rentestøtte	1000,00
1150,50/1151,51	Utviklingsprogrammet- landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping ¹	98,20

Oversikta inkluderer også midlar til administrasjons- og gjennomføringskostnader med ordningane. Særskilt omtale av dette går fram under punkt 6.

¹ 8,2 mill. kroner av løyvinga er løyvd over Reindriftsavtala kapittel 1151, post 51.

2. MÅL FOR INNOVASJON NORGE OG ANDRE FELLESFØRINGAR

Vi syner til oppdragsbrevet frå Nærings- og fiskeridepartementet for 2015 for fellesføringar når det gjeld Innovasjon Norge sin målstruktur.

3. PRIORITERINGAR I OPPDRAGET FRÅ LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENTET

Av Prop. 1 S (2014-2015) går det fram at dei overordna måla for landbruks- og matpolitikken er matsikkerheit, landbruk over heile landet, auka verdiskaping og berekraftig landbruk. Landbrukspolitikken skal leggje til rette for ein kostnadseffektiv matproduksjon, styrka næringsgrunnlag og auka verdiskaping. Regjeringa vil legge til rette for å få fleire unge til å ønskje å gå inn i næringa, og vil byggje ned hindringane for dei som vil auke matproduksjonen. Regjeringa vektlegg forenklingar både for den enkelte næringsutøvar og for forvaltninga. Potensialet for auka verdiskaping basert på landbruksressursane er stort. Landbruket er ei innovativ næring som har vore god til å ta i bruk ny teknologi og nye produksjonsmåtar for å auke produktiviteten og effektivisere drifta. Det skal satsast på alternativ næringsutvikling for å gi grunnlag for ein meir robust og framtidretta landbruksproduksjon over heile landet. Skogbrukets verdikjede står framfor både omstillings- og effektiviseringsbehov. Innovasjon Norge skal bidra til innovasjon, investeringar og effektivisering i skogbruket, og der igjennom bidra til framtidig konkurransekraft i verdikjeda.

Innovasjon Norge sine delmål om fleire gode gründerar, fleire vekstkraftige bedrifter og fleire innovative næringsmiljø, er viktige for å nå måla innanfor landbruks- og matpolitikken. I det enkelte oppdrag vil vektinga av dei tre delmåla variere. Departementet syner til omtale av dei enkelte ordningane for ei nærmare skildring av ambisjonar for måloppnåing knytt til selskapet sin målstruktur.

Departementet forventar elles at Innovasjon Norge orienterar seg i relevante dokument og proposisjonar på landbruks- og matområdet i selskapet sitt arbeid med landbruksbasert næringsutvikling. Landbruks- og matdepartementet arbeider med ei melding til Stortinget om vekstkraft og gründerskap innan landbruksbasert næringsutvikling. Det vil vere ynskjeleg å nytte seg av Innovasjon Norges erfaringar og kompetanse på dette området inn i meldingsarbeidet.

Departementet vil også komme tilbake til Innovasjon Norge når det gjeld oppfølging av Stortingets fleirtalsmerknad i samband med handsaminga av Innst. 8 S (2014-2015) der det er vist til eit behov for ein bioøkonomistrategi i 2015.

4. NÆRMARE OM DEI ENKELTE ORDNINGANE

Trebasert innovasjonsprogram

Det vert løyvd 26,68 mill. kroner frå kap. 1149, post 72, til Trebasert innovasjonsprogram i 2015. Hovudtyngda av innsatsen innanfor Trebasert innovasjonsprogram bør ligge innanfor selskapet sitt delmål om fleire vekstkraftige bedrifter og delmålet om fleire innovative næringsmiljø. I tillegg er delmålet om fleire gode gründerar relevant.

Programmet er ein viktig del av regjeringa sin politikk for auka verdiskaping med basis i skogressursane og skal bidra til auka verdiskaping og konkurransekraft i den trebearbeidande industrien.

Dokumentasjon og formidling av oppnådde resultat er ei viktig oppgåve for programmet. Departementet ber om ein oppdatert kommunikasjonsplan for 2015.

Bioraffineringsprogrammet

For 2015 vert det løyvd 2,665 mill. kroner over kapittel 1149 post 74 til Innovasjon Norge sitt bioraffineringsprogram. Gjennom løyvinga ynskjer departementet å stimulere til utvikling av nye produkt- og produksjonsprosessar basert på fornybare bioråvarer frå landbruket og på den måten bidra til å utløyse potensialet i bioøkonomien. Vi syner også til omtale av ordninga i oppdragsbrev frå NFD og KMD.

Bioenergiprogrammet

Det er for 2015 avsett 59,9 mill. kroner til Bioenergiprogrammet over kapittel 1150, post 50. Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin på dette området opp mot delmålet om fleire vekstkraftige bedrifter.

Frå 2015 er alle verkemidla innanfor bioenergisatsinga samla i det nasjonale Bioenergiprogrammet. Landbruks- og matdepartementet legg elles til grunn at programmet vidareførast med basis i dei same hovudmåla som for 2014, irekna vektlegging av klima- og energivinstane.

Biogassprosjekt skal vurderast med utgangspunkt i dei vanlege energi- og lønnssemiskriteria. Utover dette skal også ein heilskapleg miljøgevinst av biogassprosjekta tillegast vekt.

Landbruks- og matdepartementet legg til grunn at Innovasjon Norge sikrar samordning mot ENOVA på bioenergiområdet, samt utnyttar kompetansen og nettverket til fylkesmennene og fylkeskommunane for å sikre ei koordinert bioenergisatsing under dei regionale næringsprogramma. Innovasjon Norge bør også framover legge vekt på å sikre tilfredsstillande aktivitet i alle fylke.

Midlar til investering og bedriftsutvikling i landbruket (IBU-midlar)

Tilgang til investeringsverkemidlar er ein viktig føresetnad for fornying av produksjonsapparatet i landbruket og framtidig vekst og utvikling i landbruksbaserte næringar. Midla skal bidra til utvikling både innanfor landbruk og bygdenæringar.

Det er løyvd 528 mill. kroner over kapittel 1150 post 50 til investering og bedriftsutvikling i landbruket i 2015. Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin innanfor IBU-midla opp mot selskapet sitt delmål om fleire vekstkraftige bedrifter. Innanfor det tradisjonelle landbruket vil ambisjonane om auka produktivitet og lønnsemd i bedrifter vere særskilt viktig. I tillegg bør fleire gode gründerar, særskilt i form av fleire levedyktige oppstartsbedrifter, vere eit prioritert innsatsområde knytt til satsinga på landbruksbasert næringsutvikling utanom tradisjonelt jord- og skogbruk. Regionalt næringsprogram utarbeida av fylkesmannen i samarbeid med Innovasjon Norge, fylkeskommunen, næringa m. fl, legg elles strategiske føringar for bruken av midla regionalt.

Ny Forskrift om midlar til investering og bedriftsutvikling i landbruket, samt føringar gitt i Prop. 1 S (2014-2015) Landbruks- og matdepartementet og i106 S (2013-2014) *Jordbruksoppgjøret 2014*, skal leggest til grunn for forvaltninga av midla.

Vi viser til dialog med Innovasjon Norge om den nye forskrifta. Når det gjeld kravet om at tiltak ikkje kan vere påbegynt før skriftleg søknad er sendt, vil vi av omsyn til forutsigbarhet for søkjarane gi Innovasjon Norge høve til å praktisere etter gamal føring ut 2015. Vi vil presisere at omsynet til at støtte skal vere utløysande for realisering av prosjektet er svært viktig, og at dette bør tilseie at prosjekt som allereie er påbegynt før søknad er sendt som regel ikkje bør få tildelt støtte. Departementet vil gjere ei ny vurdering av dette i etterkant av årets jordbruksoppgjør.

Innovasjon Norge har tidlegare hatt høve til å gje støtte til investering i konvensjonelle frukttrefelt gjennom den tidlegare BU-forskrifta § 3 pkt 5 ”Andre tiltak”. I den nye forskrifta er tiltaksområdet ”andre tiltak” fjerna. Departementet ser behov for å ta ein gjennomgang av kor vidt det er ynskjeleg å framleis gje støtte til investering i konvensjonelle frukttrefelt over desse midla i samband med årets jordbruksoppgjør. Av omsyn til forutsigbarhet for søkjarane kan Innovasjon Norge vidareføre praksis med å gje investeringsstøtte til konvensjonelle frukttrefelt også i 2015.

Når det gjeld moglegheita til å gje støtte til fellesskapsprosjekt med klare økonomiske mål for deltakarane er det framleis høve til dette gjennom desse midlane. Vi syner til presiseringar om dette i departementets sitt fastsettingsbrev av 19.12.15 s. 5. Innovasjon Norge vil også ha høve til å nytte desse midlane inn i t.d. Fram Agro-prosjekt.

Vi legg elles til grunn at det framleis er mogleg å gje støtte til bedriftsovergrepande fellesskapsprosjekt over desse midla. Vi ber jamvel om at det blir gjort ei god avklaring mellom Innovasjon Norge og Fylkesmannen når det gjeld kva type prosjekt som støttast av dei ulike aktørane.

Fordelingsnøkkelen for 2014 for fordeling av midla inkl. lånerammer for rentestøtte er vidareført også i 2015. Fordelinga mellom fylka går fram av vedlegg til brevet. Det vil bli gjort ei vurdering av innføring av ny modell frå og med 2016 i løpet av inneverande år.

Grensa for maksimalt tilskot til investeringar er oppheva på nasjonalt nivå frå 2015. Maksimal prosentsats for tilskot på 33 prosent av kostnadsoverslaget for investeringa er vidareført. Dersom vi skal nå målet om auka produksjon, er det viktig å støtte opp om bedrifter som ønskjer vekst. Støtte til investeringsprosjekt som gir auka matproduksjon, skal difor prioriterast. Innovasjon Noreg må elles ta omsyn til marknadssituasjonen til dei enkelte produksjonane i vurderinga om finansieringsstøtte til utviding eller nyetablering.

Utlånsramma for lån med rentestøtte vidareførast med ei ramme på 1000 mill. kroner i 2015.

I tråd med Stortinget si handsaming av jordbruksoppgjæret 2014 jf. Innst. 285 S (2013-2014) vil ordninga med lokal forvaltning av BU-midlar i Valdres og Nord-Gudbrandsdalen opphøre frå 2015. Innovasjon Noreg vil difor frå 2015 få ansvaret for alle dei bedriftsretta midla knytt til denne ordninga. Vi ber om at Innovasjon Noreg bidreg til ein smidig overgang og at selskapet overtek ansvaret for allereie tildelt, men ikkje utbetalte tilskot og rentestøtte.

Innovasjon Norge har ansvaret for den årlege kåringa av årets bedriftsutviklar i landbruket (bygdeutviklingsprisen), og kan nytte IBU-midlar til dette tiltaket.

Utviklingsprogrammet - landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping

Frå 2015 blir Utviklingsprogrammet for lokalmat og grønt reiseliv og Reinprogrammet slått saman. Det nye programmet vil ha namnet Utviklingsprogrammet – landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping. Over reindriftsavtala, kapittel 1151 post 51 er det avsett 8,2 mill. kroner til den reindriftsbaserte delen av programmet i 2015. Over jordbruksavtala kapittel 1150 post 50 er det avsett 90 mill. kroner til Utviklingsprogrammet, ein auke på 24 mill. kroner frå 2014. Samla løyving til det nye programmet blir difor 98,2 mill. kroner. Den auka ramma skal i første rekkje gå til vekstordninga og forpliktande produsentsamanslutningar for matbedrifter, og til ein forsterka innsats mot dei små reiselivsaktørane. Frå 2015 skal det òg opnast for finansiering av kompetansebehov og bedriftssamarbeid innanfor landbruksbasert næringsutvikling utanom tradisjonelt jord- og skogbruk generelt og for Inn på tunet.

Innovasjon Norge bør prioritere hovudtynga av innsatsen sin på dette området opp mot delmålet om fleire vekstkraftige bedrifter Innanfor delmålet om fleire innovative næringsmiljø bør ambisjonane om innovative og vekstkraftige regionar og meir samarbeidsorienterte bedrifter vektleggast.

Det er etablert ei styringsgruppe for Utviklingsprogrammet. Innovasjon Norge er sekretariat for styringsgruppa.

Landbruks- og matdepartementet ber Innovasjon Norge om å sikre at Utviklingsprogrammet blir marknadsført på ein måte som sikrar pågang av relevante og gode prosjektsøknader. Her

må m.a. formidling av resultat frå avslutta prosjekt både til næringa og relevante aktørar, stå sentralt.

Det vert lagt til grunn at Innovasjon Norge framleis har ein aktiv innsats og god tilrettelegging ovanfor programmet sine reinkjøttkundar, samt stor merksemd på å få fram potensialet på reinområdet gjennom utviklingsprogrammet og resten av Innovasjon Norge sitt verkemiddelapparat. Reinprogrammet si innretning og satsingsområde skal vidareførast i det nye programmet. For å sikre best mogleg effekt av midla frå Reindriftsavtalen er det også sentralt at programmet vert sett i samband og koordinert med aktivitetar over Reindriftens utviklingsfond (RUF) og Sametinget sine ordningar.

Samarbeidet med Mattilsynet, Matmerk og dei regionale partnerskapa må vidareførast.

Internationale Grüne Woche (IGW) er den største markeringa av norsk mat og reiseliv i utlandet som Landbruks- og matdepartementet er involvert i. Arrangementet får stor merksemd frå media. IGW er òg ein viktig arena for å etablere nettverk mellom næringslivsaktørar og for å bidra til forsterka regionalt samarbeid på mat- og reiselivsområdet. Innovasjon Norge har det operative ansvaret for prosjektet i tett dialog med departementet.

Matstreif er ein viktig nasjonal arena for å synleggjere mangfaldet av norsk lokalmat. Innovasjon Norge har det operative ansvaret for gjennomføring av matfestivalen. Landbruks- og matdepartementet ber Innovasjon Norge om å involvere andre sentrale aktørar i verdikjeda for matproduksjon i planlegging og gjennomføring av arrangementet. Prosjektet skal organiserast med ei referansegruppe. Det må arbeidast for meir ekstern medfinansiering av Matstreif.

Innanfor Utviklingsprogrammet er det etablert ei tilskotsordning til kompetanse og regionale kompetansenav. Ordninga forvaltast av Innovasjon Norge som også har ansvar for nasjonal koordinering og styring av kompetansenava. Vi syner til foreløpig oppdragsbrev til Innovasjon Norge av 22.11.2013 for oversikt over institusjonane som har fått rolla som regionale kompetansenav.

Departementet la i januar fram Strategi for eksport av jordbruksprodukter (LMD 2015). I tilknytning til utarbeiding av strategien presenterte Innovasjon Norge ei foreløpig vurdering av eksportpotensialet for norske jordbruksprodukter. Vurderinga peikte på at det var marknadsmoglegheiter i nokon utvalde land. I tråd med tiltak 5.2 i eksportstrategien ber departementet om at IN innan 15. september 2015 kartlegger markedadene i desse utvalde landa nærmare med sikte på å finne inntil frem potensielle land for eksport av norsk mat og drikke. Vi ber om at IN tek kontakt med departementet for ei dialog kring nærare utforming av oppdraget.

Lån til landbruksføremål innanfor lågrisikolåneordninga (kapittel 2421 NFD)

Innovasjon Norge kan som tidlegare gje lån til landbruksføremål innanfor ramma for Lågrisikolåneordninga over Nærings- og fiskeridepartementet sitt budsjett. Det er viktig at

Innovasjon Norge i si rapportering og statistikkføring framleis opprettheld eit skilje mellom bustadføremål og næringsføremål.

5. ADMINISTRATIVE FELLESFØRINGAR

Departementet viser til dei administrative fellesføringane i oppdragsbrev for 2015 frå Nærings- og handelsdepartementet, irekna føresetnader og krav samt føringar knytt til administrative forhold, rapportering og evaluering.

6. DEPARTEMENTSSPESIFIKKE ADMINISTRATIVE FØRINGAR

Administrasjons- og gjennomføringskostnader

Den enkelte oppdragsgjevar skal dekke alle administrasjons- og gjennomføringskostnader utover basiskostnadane for sine oppdrag, med unntak for aktivitetar som skal vere sjølvfinansierande. Selskapet sine basiskostnader vert dekkja av løyvinga over Nærings- og handelsdepartementet sitt budsjett kap. 2421, post 70. Selskapet sine låne-, garanti-, og fondsordningar skal kvar for seg, vere sjølvfinansierande og dekke sine totale administrasjons- og gjennomføringskostnader.

For ordningar som Innovasjon Norge forvaltar for Landbruks- og matdepartementet skal administrasjons- og gjennomføringskostnadane spesifiserast på kvart program/ordning. Departementet syner til ei meir detaljert omtale av dette i brev til Innovasjon Norge frå Landbruks- og matdepartementet av 13.1.2011. Vi presiserer elles at andre driftskostnader knytt til ordningane som t.d. trykksaker og kjøp av konsulenttenester, skal rapporterast som projektkostnader og skal dekkast innanfor dei enkelte ordningane. Rapport for administrasjons- og gjennomføringskostnader skal vere klart til kvart styringsmøte mellom Landbruks- og matdepartementet og Innovasjon Norge.

Det er gjort ein gjennomgang av rammene for administrasjons- og gjennomføringskostnader for 2015 jf. tabell under. Auken i ramma for administrasjons- og gjennomføringskostnader for investerings- og bedriftsutviklingsmidlane speglar m.a. overføringa av ansvar for gamle og nye løyvingar over ordninga som tidlegare har vore forvalta av dei to regionråda i Valdres og Nord-Gudbrandsdalen. Vi avventar elles tilbakemelding frå Innovasjon Norge om eventuelle eingongskostnader i samband med overtaking av ansvaret. Når det gjeld dekking av departementet sin del av kundeeffektundersøkinga, ber vi om at utgifta blir trekt frå ramma til dei største ordningane høvesvis; 400 000 kroner frå IBU-ordninga, 100 000 kroner frå Utviklingsprogrammet for vekst og verdiskaping, og 100 000 kroner frå Bioenergiprogrammet.

Ordningar og oppdrag	Administrasjons- og gjennomføringskostnader
Midlar til investering og bedriftsutvikling i landbruket	41 500 000
Utviklingsprogrammet- landbruks- og reindriftsbasert vekst og verdiskaping ¹	11 500 000
Trebasert innovasjonsprogram	5 250 000
Bioenergiprogrammet	6 550 000
Bioraffineringsprogrammet	275 000
LMDs andel av kundeeffektundersøkingane	600 000
SUM alle oppdrag	65 675 000

1) Av dette skal 1,5 mill. kroner dekkast over reindriftsavtala.

Innovasjon Norge får høve til å sjå rammene for administrasjons- og gjennomføringskostnader for ordningane under Kapittel 1149 og Bioenergiprogrammet i samanheng, slik at kostnadane for det enkelte program er tilpassa behovet Innovasjon Norge identifiserer i løpet av året. Det vert lagt til grunn at total ramme ikkje overstig summen av rammene og at Landbruks- og matdepartementet vert haldne orientert om eventuelle justeringar.

Administrasjons- og gjennomføringskostnadane til gjennomføringa av IGW og Matstreif skal trekkjast frå løyvinga til Utviklingsprogrammet for vekst og verdiskaping, og kjem i tillegg til kostnadane for programmet som er synleggjort i tabellen ovanfor. Årlege budsjett over projektkostnadane til desse to prosjekta skal godkjennast av Landbruks- og matdepartementet etter innspel frå styringsgruppa.

Samarbeid regionalt

Regionalt næringsprogram, som utarbeidast i samarbeid mellom fylkesmennene, fylkeskommunane, Innovasjon Norge sine distriktskontor og næringsorganisasjonane i landbruket, skal bidra til målretting av den regionale innsatsen for næringsutvikling i landbruket. Det er viktig at Innovasjon Norge og dei regionale samarbeidspartnarane, har ein god dialog som kan sikre gjensidig forankring, prioritering og kopling mellom verkemidla på landbruks- og matområdet regionalt og lokalt.

Distriktskontora må ha tilstrekkelig kunnskap og kompetanse innanfor landbruksoppdraget, slik at dei kan bidra aktivt til å mobilisere ressursar og utløyse vekstpotensialet regionalt. Som kompetanseorgan innan næringsutvikling, forventast det at Innovasjon Norge også støttar kommunane i deira rolle som fyrstelinje for næringsutvikling.

Overføring av midlar

Landbruksdirektoratet har det administrative hovudansvaret for Landbrukets utviklingsfond (LUF), jf. St.prp. nr.1 Tillegg nr. 3 (1999-2000). For ordningar under LUF som forvaltast av Innovasjon Norge, er det lagt opp til periodisk overføring (4-6 gonger per år) av midlar frå fondet. Administrasjons- og gjennomføringskostnadane til kvar ordning utbetalast separat frå

resten av ramma til ordninga. Innovasjon Norge utbetalar og fører regnskap for tilskot/lån og mottak og fører rekneskap for inntekter frå avdrag på lån. Innovasjon Norge må vidareføre sin kontakt med Landbruksdirektoratet når det gjeld rekneskap og overføring av midlar.

Når det gjeld løyvingar frå RUF, skal det også leggest opp til periodisk overføring av midlar frå Landbruksdirektoratet til Innovasjon Norge (2 gonger per år). Utbetalinga vil skje etter utbetalingsanmodning frå Innovasjon Norge.

Rapportering

Det skal rapporterast på bruken av midla i tråd med rapporteringskalender frå Nærings- og fiskeridepartementet. For bruken av IBU-midlar skal det som tidlegare år sendast ein eigen rapport frå Innovasjon Norge sine distriktskontor til Fylkesmannen på bruken av midla i fylket innan 1.2.2016. Rapporten skal vurdere verkemiddelbruken opp mot regionalt næringsprogram. Statistikk over fordeling til ulike grupper, som kvinner og unge, i dei ulike program og tenester skal synleggjerast slik at ein sikrar eit godt samanlikningsgrunnlag over tid.

Kontaktmøte

I 2015 er det lagt opp til to kontaktmøte mellom Landbruks- og matdepartementet og Innovasjon Norge.

Med helsing

Anne Marie Glosli (e.f.)
Ekspedisjonssjef

Kristin Orlund
avdelingsdirektør

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikkje handskrivne signaturar

Fylkesmannen- alle
Fylkeskommunane – alle
Nærings- og fiskeridepartementet
Kommunal- og
moderniseringsdepartementet
KS
Norges Bondelag
Norsk Bonde- og småbrukarlag
NORSKOG
Norges Skogeierforbund
Riksrevisjonen

Vedlegg: Fylkesvis fordeling av midlar til investering og bedriftsutvikling inkl. lånerammer for rentestøtte

Fylke	Midlar til investering og bedriftsutvikling	Låneramme som grunnlag for rentestøtte
Østfold	18,47	37,10
Akershus	16,37	29,90
Hedmark	34,33	76,90
Oppland	39,7	85,40
Buskerud	21,88	43,90
Vestfold	14,67	30,60
Telemark	18,07	32,00
Aust-Agder	13,51	24,10
Vest-Agder	15,72	28,10
Rogaland	38,9	67,40
Hordaland	29,36	58,00
Sogn og Fjordane	38,9	82,60
Møre og Romsdal	35,78	76,40
Sør-Trøndelag	33,8	68,00
Nord-Trøndelag	42,2	95,60
Nordland	34,74	72,00
Troms	23,46	54,00
Finnmark	16,24	38,00
SUM	486,1¹	1000,00

1) Totalsum ekskl. avsetjing til administrasjons- og gjennomføringskostnader på 41, 5 mill. kroner, samt 0,4 mill. kroner til dekking av kundeeffektundersøkinga.

